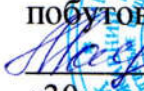

**Державний професійно-технічний навчальний заклад
«Чернігівське вище професійне училище побутового обслуговування»**

ЗАТВЕРДЖУЮ

В.о. директора ДПТНЗ «Чернігівське
вище професійне училище
побутового обслуговування»

 Вікторія МАЛОФЕЄНКО

«30» серпня 2023 р.

**РОБОЧА ПРОГРАМА
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ**

«ПЕРСПЕКТИВА І ТІНІ»

**Освітньо-професійна програма: «Перукарське мистецтво та декоративна
косметика»**

Галузь знань: 02 Культура і мистецтво

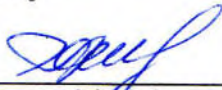
Спеціальність: 022 Дизайн

Робоча програма навчальної дисципліни складена на підставі ОПП «Перукарське мистецтво та декоративна косметика»

Розглянуто та погоджено на засіданні циклової комісії «Перукарське мистецтво та декоративна косметика»

Протокол № 1 від «28» серпня 2023 року

Голова циклової комісії

(підпис)

Антоніна ОГОЛЬЦОВА
(Ім'я ПРІЗВИЩЕ)

Чернігів – 2023

1. Опис навчальної дисципліни

Показник	Значення показника
Назва дисципліни	Перспектива і тіні
Характеристика навчальної дисципліни	- Дисципліна за вибором здобувачів фахової передвищої освіти
Освітній компонент	ВК 5
Кількість кредитів - за стандартом - за ОПП (скорочений термін)	1
Кількість годин за навчальним планом: - Загальний обсяг - Лекції - Практичні заняття - Семінарські заняття - Самостійна робота	30 13 7 10
Метод підсумкового контролю	Залік
Розподіл - за курсами - за семестрами	1 курс 2 семестр

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета:

- формування знань, вмінь і навичок у відтворення простору, глибини та об'єму в малюнках, живописі та при створенні нових моделей зачісок;
- формування навичок роботи різними матеріалами та інструментами для створення просторового зображення;
- формування навичок відтворення основних принципів перспективи для відтворення простору та глибини у творчих роботах;
- розвиток аналітичних здібностей, уяви та креативного мислення;

Завдання:

- вивчення теоретичних основ та історії перспективи для вірного відтворення візуальної глибини, простору та об'єму при створенні естетично виразних творчих проєктів;
- використання теоретичних знань для передачі відчуття руху та динаміки, відображенням пропорцій та перспективи при створенні реалістичних та естетично виразних творчих проєктів;
- набуття практичних навичок застосування художніх технік і матеріалів, відтворення правильних пропорцій, динаміки тіла людини та перспективи для створення креативного художнього образу;

3. Структура навчальної дисципліни

№	Теми	Всього	Кількість годин			
			З них			
			Аудиторні заняття (годин)	У тому числі		Самостійна робота
				Лекційні	Лаб-практ., практичні,	
1.	Побудова перспективи	14	8	6	2	6
1.1	Види перспективи	6	4	4	-	2
1.2	Способи перспективного зображення геометричних форм	4	2	1	1	2
1.3	Типи перспективних побудов	4	2	1	1	2
2.	Закони світла і тіні	16		7	5	4
2.1	Світлотіньове та тональне рішення зображення	10	8	4	4	2
2.2	Графічні прийоми побудови тіней в лінійній перспективі	4	2	2	-	2
2.3	Закони зображення тіней та графічні ефекти перспективи	2	2	1	1	-
	Усього годин за курс	30	20	13	7	10

4. Програма навчальної дисципліни

Розділ I. Побудова перспективи

Тема 1.1: Види перспективи

Поняття перспективи. Історичні аспекти. Перспектива, її види та закономірності. Основні закони лінійної перспективи.

Самостійна робота:

- Перспектива як ілюзія сприйняття. Класифікація перспектив. (2 год.)

Тема 1.2: Способи перспективного зображення геометричних форм Перспективне зображення кола, куба, конуса.

Практичне заняття:

- Перспективне зображення куба. Перспективне зображення конуса. (1 год.)

Самостійна робота:

- Зображення предметів, які лежать на площині в різних напрямках. (2 год.)

Тема 1.3: Типи перспективних побудов

Перспектива побудови шахової дошки з різною кількістю точок сходу.

Практичне заняття:

- Зображення шахової дошки з двома точками сходу. (1 год.)

Самостійна робота:

- Зображення шахової дошки з шаховими фігурами. (2 год.)

Розділ II. Закони світла і тіні

Тема 2.1: Світлотіньове та тональне рішення зображення

Світлотіньове та тональне рішення зображення. Зображення обличчя при різних видах освітлення.

Практичне заняття:

- Світлотіньове зображення портрета. (2 год.)
- Тональне зображення портрета. (1 год.)
- Зображення обличчя при різних видах освітлення. (1 год.)

Самостійна робота:

- Зображення предметів при різних видах освітлення. (2 год.)

Тема 2.2: Графічні прийоми побудови тіней в лінійній перспективі

Графічні прийоми побудови тіней в лінійній перспективі. Побудова падаючої тіні куба.

Самостійна робота:

- Побудова падаючої тіні циліндричних та конічних предметів. (2 год.)

Тема 2.3: Закони зображення тіней та графічні ефекти перспективи

Закони зображення тіней та графічні ефекти перспективи

Практичне заняття:

- Створення зображення з ефектами перспективи. (1 год.)

5. Тематичний план

№ тем и	Кількість годин на тему	Назва розділу	Назва теми	Кількість годин на урок	№ уроку	Назва теми уроку
1	2	3	4	5	6	7
1		Побудова перспективи	Види перспективи	1	1	Поняття перспективи. Історичні аспекти.
				1	2	Перспектива, її види та закономірності.
				2	3-4	Основні закони лінійної перспективи.
			Способи перспективного зображення геометричних форм	1	5	Перспективне зображення кола, куба, конуса
				1	6	Практичне заняття №1: Перспективне зображення кола, конуса.
			Типи перспективних побудов	1	7	Перспектива побудови шахової дошки з різною кількістю точок сходу.
				1	8	Практичне заняття №2: Зображення шахової дошки з двома точками сходу.
2		Закони світла і тіні	Світлотіньове та тональне рішення зображення	2	9-10	Світлотіньове та тональне рішення зображення
				2	11-12	Практичне заняття №3: Світлотіньове зображення портрета.
				1	13	Практичне заняття №4: Тональне зображення портрета.

				2	14-15	Зображення обличчя при різних видах освітлення.
				1	16	Практичне заняття №5: Зображення обличчя при різних видах освітлення.
			Графічні прийоми побудови тіней в лінійній перспективі	1	17	Графічні прийоми побудови тіней в лінійній перспективі.
				1	18	Побудова падаючої тіні куба.
			Закони зображення тіней та графічні ефекти перспективи	1	19	Закони зображення тіней та графічні ефекти перспективи.
				1	20	Практичне заняття №6: Створення зображення з ефектами перспективи.
				Всього: 20		

6. Перелік компетентностей відповідно ОПП «Перукарське мистецтво та декоративна косметика»

Загальні компетентності:

- ЗК 6 Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

Спеціальні компетентності:

- СК 2 Здатність візуалізувати творчі задуми при створенні художніх образів та об'єктів дизайну перукарського мистецтва та декоративної косметики.
- СК 3 Здатність застосовувати засоби та прийоми формоутворення, ескізування й макетування та моделювання для втілення дизайнерської ідеї.
- СК 4 Здатність вибирати техніки та/або технології створення художніх об'єктів в області перукарського мистецтва та декоративної косметики у відповідних матеріалах, розуміючи екологічні наслідки своєї професійної діяльності та обґрунтовувати свій вибір.
- СК 16 Здатність фіксувати задум художнього об'єкту чи окремої частини області перукарського мистецтва та декоративної косметики.

7. Перелік результатів навчання відповідно ОПП «Перукарське мистецтво та декоративна косметика»

Результати навчання:

- РН 5 Знаходити оригінальні рішення поставлених професійних завдань самостійно або в співпраці у творчому колективі (групі), аргументуючи свій вибір;
- РН 10 Створювати ескіз продукту дизайну для демонстрації творчого задуму.
- РН 11 Обґрунтовувати вибір технік, технологій та матеріалів для створеного або спроектованого продукту в області перукарського мистецтва та декоративної косметики, враховуючи його екологічну безпечність;
- РН 16 Самостійно ставити цілі, організовувати робочий час та простір, дотримуватися строків виконання завдань;
- РН 17 Презентувати власні професійні компетентності, створені об'єкти дизайну або їх елементи в професійному середовищі, враховуючи тенденції ринку праці у сфері перукарського мистецтва та декоративної косметики.

8. Критерії оцінювання навчальних досягнень здобувачів фахової передвищої освіти з навчальної дисципліни «Перспектива і тіні» для підготовки фахових молодших бакалаврів за спеціальністю 022 Дизайн

Рівні навчальних досягнень	Ба ли	Критерії оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти з дисципліни
«Незадовільно»	2	Здобувач освіти володіє незначною частиною тематичного матеріалу, має слабо сформований рівень сприйняття художніх образів, виявляє певні творчі вміння та навички у практичній діяльності, розрізняє матеріали та інструменти для малюнку, володіє незначною частиною термінологічного мінімуму; словниковий запас в основному дозволяє викласти думку. При відповіді і виконанні практичних завдань припускається суттєвих помилок. В роботі відсутня композиція, невірно передана лінійна перспектива, порушені пропорції предметів, не передані тонові відношення в роботі.

«Задовільно»	3	Здобувач освіти повністю розуміє та усвідомлює більшу частину тематичного матеріалу, здатний узагальнювати його за допомогою викладача; демонструє достатній термінологічний запас; художньо-образне мислення достатньо розвинене (судження аргументуються, з'являються окремі аналогії, асоціації). Виконує практичні завдання в неповному обсязі з частковою допомогою викладача, в роботі допускає композиційні помилки, суттєві помилки в побудові площини в просторі, порушує пропорції предметів та фігури людини, що змінює їх форму та характер, неточно передає кольорові та тональні відношення, порушує цілісність образу.
«Добре»	4	Здобувач освіти повністю розуміє та усвідомлює тематичний матеріал, здатний узагальнювати та систематизувати його, наводити деякі приклади на підтвердження своїх думок; демонструє достатній термінологічний запас, який майже завжди використовує адекватно; застосовує матеріал у практичній художній діяльності без допомоги викладача; художньо-образне мислення достатньо розвинене (формулює окремі висновки, узагальнення). В роботі допускає незначні помилки, що не впливають на передачу лінійної перспективи та пропорцій предметів, деякі порушення в композиційній побудові зображення, незначне порушення пропорцій предметів, що змінює характер роботи. Вірно передає пропорції і характер фігури людини, кольорові відношення з деякими неточностями в передачі світлотіні, тональному рішенні предметів та фігури людини, що не створює враження цілності роботи.
«Відмінно»	5	Здобувач освіти має міцні, ґрунтовні знання тематичного художнього матеріалу (жанри, митці, твори образотворчого мистецтва) у межах програми, здатний систематизувати, узагальнювати, свідомо сприймати та відтворювати візуальні образи, широко застосовувати асоціативні зв'язки між творами образотворчого мистецтва, творами інших мистецтв та життєвими явищами. Здобувач освіти переконливо komponує врівноважене

		зображення на заданому форматі, правильно передає розташування площин і предметів в просторі шляхом використання лінійної перспективи, вірно визначає пропорції і характер предметів та фігури людини; передає кольорові відношення з використанням теплих і холодних кольорів, демонструє на практиці розуміння локальних, обумовлених та додаткових кольорів, рефлексу, відблиску, точно передає тонові відношення, взаємозв'язок фігури з оточенням, живописне трактування форми на основі знань будови тіла людини. Самостійно, правильно, в повному обсязі виконує практичні завдання з використанням різних технік, створює певний емоційний настрій та цілісність образу.
--	--	--

9. Очікувані результати навчання з дисципліни

В результаті вивчення навчальної дисципліни «Перспектива і тіні» здобувачі фахової передвищої освіти повинні:

знати:

- закономірності та засоби графічного відтворення перспективи та об'ємної форми в процесі створення нових моделей зачісок, стрижок та художнього образу;
- загальну термінологію і поняття про перспективу, її види, основні принципи та прийоми зображення об'єктів на площині для створення збалансованих і креативних творчих проєктів;

вміти:

- досконало володіти засобами графіки та принципами передачі перспективи в процесі створення нових моделей зачісок та художнього образу;
- вільно оперувати площинами, відтворювати перспективні зміни при реалістичному відтворенні натури, розробляти нові моделі зачісок та їх елементи, згідно з проєктним завданням;
- створювати авторські розробки нових моделей зачісок та художнього образу з використанням перспектив та тіней;

10.Методи контролю результатів навчання

Поточний контроль:

- усне опитування;
- активність роботи на заняттях;
- аналіз зразків та виконання практичних завдань;
- доповіді, презентації на теми;
- виконання завдань самостійного опрацювання;

Проміжний контроль:

- проведення контрольних тестів;
- тематичне оцінювання;
- виконання практичних завдань;
- доповіді, презентації на теми;

Підсумковий контроль:

- семестрове оцінювання;
- річне оцінювання;
- залік;

11. Методи навчання

- лекції, бесіди, пояснення;
- практичний показ/демонстрація;
- навчання з навчально/методичною літературою;
- дослідницький пошук за темами навчальної дисципліни;
- відеоконференції;
- онлайн-уроки на платформах Google Meet, Zoom при дистанційному/ змішаному навчанні;
- практичні завдання;
- індивідуальне і групове консультування

12. Методичне забезпечення

- конспект лекцій;
- інструкції до практичних занять;
- презентації;

- відеоролики;
- розроблені тести опитування;
- інтернет-ресурси;
- методичні посібники;
- власні напрацювання;

13. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачає навчальна дисципліна

Обладнання:

- 1) Ноутбук Lenovo ideapad100-15IBY
- 2) Нетбук Lenovo 300e Chromebook Gen3
- 3) Планшет Y10G001S4M_EEA

Планшети дерев'яні, набір олівців кольорових, набір олівців графітних, лінійки, гумки, чинка, маркери, гелеві ручки, тощо.

Програмне забезпечення:

- для перевірки знань Google форми
- онлайн-конструктор тестів платформи Всеосвіта
- редактори для малювання Canvas Chrome, MediBang Paint;
- єдина корпоративна/освітня платформа Google Workspace for Education;
- відеоредактор Icescream Video Editor

14. Рекомендована література

1. Гарбуз Р.С. Лінійна перспектива у навчальному рисунку.- Львів: ЗУКЦ. 2009
2. Михайленко М.Ф. Нарисна геометрія.- Київ: Вища школа, 2004
3. Перспектива та тіні: навч. посіб. / С. І. Прасол, Р. В. Хиневич. Київ: КНУТД, 2020.
4. Ратнічин В,М. Перспектива.- Київ: Вища школа, 1977
5. Шкарупа Г.М. Перспектива і тіні: Методичні вказівки для виконання практичних робіт для студентів денної форми навчання (спеціальність5.02020701 «Дизайн»).- К.: КНУТД, 2015

15. Інформаційні ресурси

- 1 Платформа Google-клас
<https://classroom.google.com/c/NjIwMTgyMTMzNzg1?cjc=gclwyix>
- 2 URL: <http://jak-namaljuvaty.pp.ua/8080-urok-malyuvannya-scho-take-perspektiva-vidi-perspektiv-uroki-malyuvannya>
- 3 URL: <https://studfile.net/preview/9986782/page:6/>
- 4 URL: https://moodle.znu.edu.ua/pluginfile.php/997031/mod_resource/content/4/.pdf
- 5 Google Диск
<https://drive.google.com/drive/folders/1ZXLB28YWI7zjuYXWEyKw1R4ir2iWPb7O?usp=sharing>